

GEGEVENSBASIS GEÏNTEGREERD JAARDOCUMENT, BENCHMARK MBO EN OPBRENGSTBEREKENINGEN INSPECTIE

AANLEIDING

Op basis van de WON leveren instellingen deelnemersgegevens aan DUO. DUO levert daarna bestanden aan zowel instellingen, OCW ¹, MBO Raad, de inspectie en andere partijen. De gegevens worden onder andere gebruikt voor de bekostiging van instellingen. Instellingen, DUO, MBO Raad² en inspectie gebruiken de bestanden om eigen publicaties te verzorgen. Zoveel als mogelijk wordt getracht de publicaties op elkaar af te stemmen. Voorbeelden van op elkaar afgestemde publicaties zijn het geïntegreerd jaardocument, de Benchmark MBO en de opbrengstgegevens.

De berekeningen voor deze publicaties zijn tot stand gekomen in een complex proces dat loopt vanaf de registratie binnen instellingen, levering aan DUO-Groningen (DUO-G), de zogenaamde foto's, bewerkingen door DUO-Zoetermeer (DUO-Z) tot en met de laatste bewerkingen door MBO Raad (KBA) en de inspectie.

Het is wenselijk dat instellingen inzicht hebben in dit gehele proces. Dit draagt bij aan de herkenbaarheid van de gegevens en aan het voorkomen van onnodige discussies over de juistheid van de gegevens. Door het hele proces goed te beschrijven, onderschrijven de direct betrokken deskundigen vanuit OCW, DUO, Inspectie en MBO Raad dat het proces correct en conform de afspraken verlopen is.

De betrokken partijen spreken af het beschreven proces te monitoren en periodiek gezamenlijk te evalueren.

TIJDPAD

Uit het overleg over de procesbeschrijving en de stappen daarin komen voorstellen voor verdere verbetering voort.

Als tijdpad geldt daarvoor dat eventuele verbeteringen in het proces in beginsel geen gevolgen meer hebben voor de gegevens over het schooljaar 2008/2009 en de toepassingen daarvan, te weten het bestand 1-cijfer MBO, het DUO-opbrengstbestand (vanaf nu het bestand 1-cijfer MBO Plus genoemd), het geïntegreerd jaardocument en de opbrengstbepaling door de inspectie. Bestanden en berekeningen over dat schooljaar kunnen nu niet meer aangepast worden. Dat betekent dat eventuele verbeteringen en nieuwe afspraken doorgevoerd worden bij de nieuwe berekeningen over 2009-2010, waarvan de voorbereiding overigens al weer gestart is.

¹ Waar in deze notitie het Ministerie van OCW staat is tevens bedoeld het ministerie van EL&I.

² Hiermee tevens bedoeld de AOC Raad.

PROCES IN BEELD

Het proces kent de volgende stappen met daarbij de actor.

1	inschrijvingen deelnemer in de administratie	Instellingen
2	gegevenslevering aan DUO-G BRON	Instellingen
3	foto BRON op basis van de stand per 1 oktober	DUO-G
4	levering foto's door DUO-G aan DUO-Z en aan instellingen	DUO-G
5	vervolgroute voor de bekostiging	DUO-Z
6	vervaardiging 1 cijferbestand	DUO-Z
7	vaststelling foto voor beleidsdoeleinden door OCW	OCW
8	Vervaardigen 1-cijfer MBO Plus bestand en levering	DUO-Z
9	Vervaardigen en toepassing en publicatie van verschillende produkten	DUO-Z MBO Raad Inspectie

TOELICHTING PER STAP

1. inschrijvingen deelnemer in de administratie (instelling)

In de administratie houdt de instelling de inschrijvingen, diplomering en uitschrijvingen bij conform de regelgeving in de Uitvoeringsregeling WEB (UWEB).

2. gegevenslevering aan DUO-G BRON (instellingen)

De instellingen leveren gegevens over inschrijving, over- en uitschrijving en diplomering aan BRON. DUO-G beheert de gegevens van BRON en regelt ook de uitwisseling van de gegevens met de instelling. Gedetailleerde regels waaraan de registratie moet voldoen staan beschreven in het **Programma van Eisen elektronische gegevensuitwisseling tussen BVE-instellingen en DUO-Groningen**³

De instelling kan het gehele jaar gegevens aan BRON leveren. De regelgeving voor deze gang van zaken staat beschreven in UWEB en WON.

3. Foto BRON op basis van de stand per 1 oktober (DUO-G)

Voor het gebruik van beleidsinformatie en voor bekostiging wordt een aantal momentopnames van het BRON-bestand gemaakt: de zogenaamde foto's, volgens een vaststaand programma van eisen.

De foto's geven de stand van zaken gedurende het jaar weer. Doordat in de foto's ook de inschrijfdatum en de uitschrijfdatum is opgenomen, kan de stand van zaken op 1 oktober (de peildatum voor onder andere de bekostiging en de meeste informatieproducten) worden bepaald. Doordat er in de loop van enkele maanden nog correcties aangebracht kunnen worden in de stand van 1 oktober (op grond van

³ Deze is op te vragen bij DUO.

accountantcontroles en nazendingen door instellingen), geven de achtereenvolgende foto's een steeds scherper beeld van de stand per 1 oktober. Er is dus één peildatum en er zijn enkele fotodata. De tweede teldatum voor de bekostiging, te weten 1 februari, speelt in het proces voor de opbrengstberekening geen rol.

Voor de beleidsinformatie is er een foto van 15 november en eventueel een foto van 15 januari. Deze gegevens zijn nog niet door de accountant gecontroleerd, dat volgt in een apart proces. Het streven is de eerste foto zo betrouwbaar te maken dat deze direct voor verdere bewerking gebruikt kan worden.

4. DUO-G levert de foto's aan de instellingen en aan DUO-Z.

Op het moment dat DUO-G een foto levert aan DUO-Z levert zij die ook aan de instellingen.

5. Vervolgroute voor de bekostiging (DUO-Z)

We noemen hier kort de vervolgroute voor de bekostiging om duidelijk te maken dat dit een andere route is.

Bekostiging van instellingen vindt plaats op basis van inschrijvingen en diploma's zoals geregistreerd in BRON. Er zijn regels waaraan de inschrijvingen en de diploma's moeten voldoen. Belangrijk hierin is o.a. bij overstap van deelnemers het bepalen van de hoofd- en de neveninschrijving. DUO bepaalt volgens vaste regels wat de hoofdschrijving is. Bekostiging vindt plaats op basis van de hoofdschrijving.

Ook voor de bekostiging wordt met achtereenvolgende foto's gewerkt van de peildatum 1 oktober, te beginnen met de eerste foto van 15 november en een volgende foto op 15 maart. Ten behoeve van de bekostiging controleert de accountant van de instelling de gegevens, waardoor eventuele wijzigingen kunnen worden aangebracht. Dit geschiedt binnen de registratie van de instelling. Aan het eind van het bekostigingstraject is er sprake van gegevens met een accountantsverklaring. Dit leidt tot de definitieve BRON-foto, welke de basis is voor de bekostiging. Het reguliere proces hiervoor loopt tot uiterlijk 1 juni.

6. Vervaardiging 1 cijferbestand

Op basis van de foto maakt DUO-Z het 1 Cijferbestand MBO, zo genoemd om eenheid te bereiken in de gegevensbasis voor verschillende doeleinden. Dit bestand is niet anders dan de foto verrijkt met attributen op inschrijvingsniveau, waaronder bijvoorbeeld variabelen om te bepalen of een deelnemer wel of niet wordt meegenomen bij het samenstellen van informatieproducten (bijvoorbeeld de leeftijd van de deelnemer).

Het traject van vorming van het 1 cijfer MBO bestand berust op een afspraak tussen de diverse gebruikers: directies OCW, IvHO, MBO Raad, CBS. Afspraken tussen deze gebruikers zijn vastgelegd in het document **1 cijfer MBO – definities**⁴.

Eerdere keuzes die gemaakt zijn omtrent **Afspraken hoofd- en neveninschrijving**⁵ zijn in dit bestand op precies dezelfde wijze volgens een bepaald algoritme gemaakt.

7. Vaststelling foto voor beleidsdoeleinden door OCW

⁴ Op te vragen bij DUO.

⁵ Nog in bewerking, binnenkort beschikbaar op de site van de MBO Raad

DUO voert de plausibiliteitstest op de foto's uit en legt deze, voorzien van een advies, ter vaststelling voor aan OCW.

OCW besluit of een foto verder voor de begrotingsvoorbereiding en beleidsdoeleinden en publicatie gebruikt kan worden. Pas na deze vaststelling volgen de verdere stappen. Uit de plausibiliteitstest in 2009 is gebleken dat dit jaar deze eerste foto van 15 november onvoldoende betrouwbaar was om bovenvermelde doeleinden te kunnen worden gebruikt. De foto van 15 januari werd vervolgens vastgesteld om voor deze doeleinden te gebruiken.

De korte doorlooptijd t.a.v. de begrotingsvoorbereiding alsmede het belang van spoedige beschikbaarheid voor andere klanten van DUO maken het wenselijk dat reeds bij de eerste fotolevering (15 november) wordt vastgesteld dat de foto van voldoende kwaliteit is. Kwaliteitsoverwegingen blijven bij de beoordeling echter altijd de doorslag geven. Dit hangt ook sterk af van de snelheid van de registratie door de instellingen.

8. Vervaardigen 1 cijfer MBO Plus bestand en levering

Op basis van door betrokken partijen overeengekomen **Functionele definities van indicatoren**⁶ worden aan het 1 cijfer MBO bestand op individueel deelnemersniveau extra attributen toegevoegd.

De algoritmes voor de toepassing van deze attributen zijn opgenomen in het document **1 cijfer MBO Plus – definities**⁷.

Deze attributen worden gebruikt bij het maken van enkele producten (zoals bestanden en overzichten) die geleverd worden aan MBO Raad en inspectie.

9. Vervaardigen, toepassen en publicatie van verschillende produkten op basis van het 1 cijfer MBO Plus bestand

Vanuit het MBO-1-cijfer Plus bestand vinden verschillende leveringen en publicaties plaats zoals indicatoren voor:

- a) MBO-Benchmark door de MBO Raad (aangeleverd door DUO-Z),
- b) geïntegreerd jaardocument door DUO-Z en
- c) samenstelling opbrengstbepalingen door de inspectie.

Zie verder de Toelichting opbrengstberekening op instellingsniveau⁸

Voor het toekennen van enkele attributen in het 1-Cijfer MBO Plus bestand wordt ook gerekend met de gegevens van teldata in voorafgaande schooljaren. Dit betreft dan steeds de definitief vastgesteld BRON-foto.

HERKENBAARHEID GEGEVENS

Probleem van herkenbaarheid

De betrokken partijen onderkennen dat het niet eenvoudig is voor instellingen om de uitkomsten van de verschillende berekeningen vanuit hun eigen registratie te controleren. Dit heeft te maken met de complexiteit van bestanden en bewerkingen en met de beschikbaarheid op de instellingen van programmatuur en eenduidige bestanden.

⁶ Op te vragen bij MBO Raad en inspectie en ook te vinden op de websites van de inspectie en de MBO Raad: www.onderwijsinspectie.nl, en www.mborraad.nl. De notitie heeft de titel: Indicatoren voor opbrengsten van BVE-instellingen, 04-11-2008.

⁷ Op te vragen bij DUO.

⁸ Nog in bewerking, binnenkort op te vragen bij DUO, MBO Raad en inspectie.

Streefdoel

Niettemin delen partijen de mening dat het wenselijk is dat gegevens over de instelling voldoende door de instelling zelf herkend moet kunnen worden en narekenbaar moet zijn.

Wat betreft het instellingsniveau dienen de gegevens volstrekt narekenbaar te zijn. Wat betreft de gegevens op lagere aggregatieniveaus streven we in eerste instantie naar een situatie waarbij door deskundigen van alle partijen onderschreven wordt dat het proces correct en conform de afspraken verlopen is. Uiteindelijk streven we naar de situatie waarbij de gegevens door de instelling voldoende herkend worden, dat wil zeggen dat de gegevens voor de instelling traceerbaar moeten zijn zonder dat een 100 procent altijd bereikt zal kunnen worden. In het besef dat op het niveau van de uitwerking en/of interpretatie verschillen kunnen ontstaan, is het van groot belang zorg te dragen voor realistische verwachtingen.

AFSPRAKEN VOOR VERVOLG

1. Proces transparant

Door middel van voorgaande beschrijving, in samenhang met de technische bijlagen, beogen OCW, DUO, Inspectie en MBO Raad dit hele traject van registratie en levering door de instelling, via de foto's en het 1 cijfer MBO (Plus) bestand tot en met de levering aan MBO Raad en inspectie, inzichtelijk te maken. Hierbij gaat het om het inzichtelijk maken van de keuzes die hierbij gemaakt worden en hoe deze technisch worden uitgewerkt.

De inspectie en de MBO Raad plaatsen beide deze notitie, met links naar de technische uitwerkingen op hun websites. In het overleg over het GJ kan de notitie steeds geactualiseerd worden. Het versiebeheer van de notitie ligt bij OCW en van de bijlagen bij de eigenaren.

2. Ondersteuning instellingen

OCW, DUO, MBO Raad en inspectie zullen instellingen ondersteunen bij het inzicht krijgen in gegevens door middel van:

- a. het leveren door de inspectie van opbrengstbestanden (bijvoorbeeld opbrengsten op lager aggregatieniveau van de instelling) via het ISD (d.w.z. het Internet SchoolDossier);
- b. het publiceren van JR en DR in het Geïntegreerd Jaardocument door DUO;
- c. het verzorgen van voorlichtingsbijeenkomsten door MBO Raad en inspectie;
- d. een help-deskfunctie bij de MBO Raad t.b.v. de herkenbaarheid van de cijfers.

3. Informatie over de vastgestelde foto

OCW zal voortaan de instellingen informeren over welke foto voor beleidsdoeleinden is vastgesteld.

4. Levering JR en DR per instelling

DUO-Z berekent het JR en DR per instelling voor GJ en voor de Benchmark van de MBO Raad, terwijl de inspectie ditzelfde tot nu toe ook berekent voor het toezicht. Dit kan een bron van onwenselijke verschillen zijn. De nieuwe afspraken maken een einde aan deze verschillen: er komt één levering voor alle partijen.

5. Meenemen instromers na 1 oktober

Er is discussie geweest of instromers tussen twee teldata die een diploma gehaald hebben in het teljaar wel zoals gewenst in de teller van JR meetellen. Uitkomst is dat dit momenteel niet meegenomen is voor de Benchmark en het GJD, maar wel voor de inspectie. Bij de produkten die vanaf 2011 gepubliceerd worden zal dit bij alle partijen het geval zijn.

De afspraak over de definities van de indicatoren voor 2011 wordt op dit punt verhelderd. De inspectie zet de aangescherpte afspraak op haar website.

6. Berekening opbrengsten

Mbo Raad en Inspectie streven naar afspraken over de wijze van berekening van de opbrengsten van mbo instellingen en opleidingen.

Voor de korte termijn, t.w. de berekening over 2009/2010, wordt uitgegaan van de eerder tussen MBO Raad en inspectie afgesproken indicatoren jaarresultaat en diplomaresultaat en de door het ministerie vastgestelde indicator VSV. Daarbij wordt ook betrokken de wijze van berekening van jaarresultaat en diplomaresultaat op een lager aggregatieniveau dan de instelling.

Voor de langere termijn, naar verwachting met ingang van 2012 met de opbrengstbepaling over 2010/2011, maken partijen nieuwe afspraken over de indicatoren, waarbij de ontwikkeling mbt de indicatoren VSV en (indien mogelijk) toegevoegde waarde wordt meegenomen en waarbij gezien deze nieuwe indicator(en) de gehele set van indicatoren opnieuw bezien wordt.